

Riigimetsa Majandamise Keskus

Siseaudititalitus

Puidu kontrollmõõtmine ja hindamine

2017

Auditi aruanne nr. 81

20.07.2017

Jaotus:

Juhatuse esimees

Aigar Kallas

Juhatuse liige

Tavo Uetalu

Puiduturustusosakonna juhataja

Ulvar Kaubi

Puidumõõtmise peaspetsialist

Terje Sein

Aruande koostas:

Piret Lantin

SISUKORD

1. ÜLDINFORMATSIOON	3
1.1 TAUSTINFORMATSIOON	3
1.2 AUDITI EESMÄRK	4
1.3 AUDITI ULATUS	4
1.4 AUDITI KRITEERIUMID (SOOVITUD OLUKORD)	4
1.5 FINANTSINFORMATSIOON	4
2. OLULISED TÄHELEPANEKUD.....	5
3. JÄRELDUS.....	5
4. AUDITEERITAVA TAGASISIDE AUDITI RAPORTILE.....	7
5. AUDITI JÄRELTOIMINGUD.....	7
6. TÄHELEPANEKUD JA SOOVITUSED	8
6.1 PUIDUKONTROLLMÕÖTJATE TEGEVUSI REGULEERIVAD RMK SISEMISED REGULATSIOONID.....	8
6.2 PUIDUKONTROLLMÕÖTJATE TÖÖDE PLANEERIMINE	8
6.3 KONTROLLMÕÖTMISE JA KVALITEEDI HINDAMISE TEOSTAMINE.....	11
6.3.1 MENETLUSTOIMINGUD OSTJA EBATÄPSETE MÕÖTMISTULEMUSTE KORRAL.....	13
6.3.2 METSAMATERJALI MÕÖTMISANDMETE TÄPSUSE TAGAMINE	14
6.3.3 KASEPABERIPUIDU KVALITEEDINÕUDED	16
6.4 KONTROLLMÕÖTJATE TEGEVUSI TOETAVAD IT-LAHENDUSED.....	17
6.5 ARUANDLUS.....	18
LISAD.....	21

1. Üldinformatsioon

1.1 Taustinformatsioon

TNS Emori poolt 2016. a aprillis RMK-lt puitu ostvate klientide seas läbiviidud küsitlusest selgus, et RMK puidumüügi peamiste tugevustena toovad ostjad välja jätkuvalt RMK usaldusväärsust ostu-müügi partnerina, kokkulepitud mõõtmises ja kvaliteedis materjali tarnimist ning tarnegraafikust kinnipidamist, samuti töötajate professionaalsust.

RMK poolt müüdava puidu ja puiduliste saaduste koguse ja kvaliteedi müügilepingute tingimustele vastavuse hindamiseks viiakse regulaarselt läbi kontrollmõõtmisi tarneahela erinevates etappides: vaheladudes, transpordifaasis ning ostja juures.

Metsamaterjali¹ kontrollmõõtmine on puidu, va raidmete, koguse notthaaval mõõtmine koos kvaliteedi hindamisega.

Kontrollmõõtmise eesmärkideks on:

- mõõtmise ja kvaliteedi hindamise täpsuse ja usaldusväärsuse tagamine;
- müügilepinguga kokkulepitud mõõtmise ja kvaliteedi hindamise tingimuste täitmise kontrollimine;
- müügitehingu aluseks olevate andmete saamine, kui esmase mõõtmise tulemus ei võimalda tehingu vormistamist.

[RMK kontrollmõõtmise juhendi](#) kohaselt viiakse kontrollmõõtmisi läbi:

- klientide poolt esitatud pretensioonide korral;
- klientide suhtes, kellele kvartali jooksul tarnitud ja veoselehele märgitud ning ostja poolt notthaaval mõõdetavate sortimentide koguste osas esineb koormapõhiselt hälbeid, mis on suuremad kui 5% ja virnmaterjalina mõõdetavate sortimentide koguste osas suuremad kui 10%;
- klientide mõõtmistäpsuse kontrollimiseks.

Metsamaterjali kvaliteedi hindamine

Metsamaterjali kontrollmõõtmist ning kvaliteedi hindamist teostatakse müügilepingus ja RMK poolt kehtestatud palkide² ning virnmaterjali³ standardites sätestatud tingimustel.

RMK poolt mõõdetud, hinnatud ja kontrollitud kvaliteediga metsamaterjali kogus peab olema piisav tagamaks müüdava metsamaterjali mõõtmise ja hindamise täpsus ja usaldusväärsus.

¹ **Metsamaterjal** on langetaud puu ja puutüvi, puutüve järkamisel saadud tüveosa ja raidmed.

² **Palk** on RMK palkide standardi kohaselt kvaliteedinõuete alusel toodetud üarmaterjal, mida kasutatakse saematerjali, spooni või ehituspuidu tootmiseks.

³ **Virnmaterjal** on RMK virnmaterjali standardi kohaselt metsamaterjal, mida mõõdetakse transpordivahendile laadituna või laoplatsil virna mõõtmise meetodil ja mille mõõtmist kontrollitakse notthaaval tüvekoonuse valemi abil. Enamlevinud virnmaterjal on paberipuit ja küttepuit.

Auditi käigus küsitleti järgmisi RMK töötajaid:

Ulvar Kaubi – Puiduturustussosakonna juhataja;
Terje Sein – Puidumõõtmise peaspetsialist;
Meelis Karja – Puidukontrollmõõtja;
Veikko Asur – Puidukontrollmõõtja;
Urmas Treial – Turustuse peaspetsialist;
Jaanus Reinvee – Turustusspetsialist;
Rainer Laigu – Metsamajanduse peaspetsialist;
Avo Siilak – Metsamajanduse Kirge regiooni juht;
Aivar Laud – Metsamajanduse Edela regiooni juht;
Raul Orgla – Metsamajanduse Kirde regiooni tarnejuht;
Janek Tarto – Metsamajanduse Kirde regiooni analüütik;
Edvard Eelsalu – Metsamajanduse Edela regiooni analüütik;
Tanel Viljamaa – Metsamajanduse Kagu regiooni analüütik;
Kairi Kessler-Aho – IT osakonna majandustarkvaraspetsialist;
Rasmus Lepik – IT-osakonna andmebaasiadministraator.

1.2 Auditi eesmärk

Audit eesmärgiks oli hinnata puidu kontrollmõõtmise protsessi efektiivsust RMK-s.

1.3 Auditi ulatus

- Puidukontrollmõõtjate tegevusi reguleeriva RMK sisemised regulatsioonide vastavus õigusaktidele;
- Töötajate kohustused, vastutus ja volitused;
- Tööde planeerimine ja läbiviimine;
- Puidukontrollmõõtjate tegevusi toetavad IT-lahendused;
- Sisekontrollitoimingud;
- Aruandlus;
- Vastavus standardite nõuetele.

1.4 Auditi kriteeriumid (soovitud olukord)

- RMK poolt tarnitud ja klientide poolt vastu võetud puidu kogused on piisavalt sarnased, st mõõtmistulemused jäävad lubatud vea piiridesse;
- Kontrollmõõtmisi teostavad kvalifitseeritud töötajad, kellel on olemas vastavad oskused ja teadmised;
- RMK-l on kontrollmõõtmiste läbiviimiseks piisavalt ressursse, mida kasutatakse otstarbekalt;
- Riskide juhtimine ja sisekontrollitoimingud on mõjusad ja tõhusad;
- Kontrollmõõtmise protsessis on järgitud ISO 9001 standardite nõudeid.

1.5 Finantsinformatsioon

RMK poolt 2016. a müüdud metsamaterjali maht oli 3 776 628 m³, müügitulu 166 487 374 eurot. Puidumõõtmise kulu samal perioodil oli 18 108 eurot. Puidukontrollmõõtjate poolt mõõdetud metsamaterjali maht perioodil 2016 oli 6 268 m³. Seega mõõtsid puidukontrollmõõtjad vaadeldud perioodil müüdud materjali mahust c/a **0,17%**.

2. Olulised tähelepanekud

- RMKs IT-süsteemide, andmebaaside, aruannete jmt tarkvararakenduste kasutajaõiguste andmise, muutmise ning äravõtmise korda ja põhimõtteid (töötaja tööle asumisel; tööülesannete muutmisel; töökoha vahetusel; töölt lahkumisel) ning sisekontrollifunktsioonid ja aruandlussüsteem vajavad täiendamist (6.5).
- Puuduvad põhimõtted ja tegevusjuhised kontrollmõõtjate poolt kontrollmõõtmisel avastatud kvaliteediprobleemide ja mahuliste mittevastavuste menetlemiseks ning järeltegevusteks (6.3).
- Puudulik koostöö ja kommunikatsioon tootmise ja turustuse vahel, mille tõttu võimalik tööde dubleerimise oht (6.2; 6.3; 6.4).

3. Järeldus

	Auditi läbiviimise aeg (aasta / kvartal)	Auditi läbiviimise põhjus (EK, PL)	Auditi käigus tehtud tähelepanekute arv	Oluliste tähelepanekute arv (olulise kaaluga)	Reiting (A,B,C,D)
Käesolev audit	2017/ II	PL	10	3	B
Eelmine audit	2010 / IV	PL	6	1	B
Auditi põhjuse selgitus: PL - Siseaudititalituse tööplaanis olev audit; EK - Auditikomitee, RMK juhatuse või Siseaudititalituse algatusel läbiviidav plaaniväline audit.					
Reitingu selgitus: A - Sisekontrollisüsteem toimib efektiivselt; B - Auditi tähelepanekud on seotud mõningate nõrkustega sisekontrollisüsteemis; C - Olulised tähelepanekud seoses kõrge riskiga, vajalikud on kohesed muudatused töökorralduses ja sisekontrollisüsteemis (näidetega kinnitatud protseduurireeglite rikkumine); D - Kriitiline risk, sisekontrollisüsteemi puuduliku funktsioneerimine (esineb olulisi kõrvalekaldeid seadusandlikest aktidest tulenevatest nõuetest, RMK arengukavast ja strateegilistest eesmärkidest, puudulike sisekontrollisüsteemide tõttu oht organisatsiooni jätkusuutlikkusele, reaalne oht sissetulekute vähenemiseks, varade raiskamise)					

3.1 RMKs on kehtestatud järgmised metsamaterjali kvaliteedistandardid:

- „[RMK palkide standard](#)“, milles on esitatud okas- ja lehtpuupalkide kvaliteedinõuded erinevate sortimentide lõikes.
- „[RMK virnmaterjali standard](#)“, kus on toodud erinevate puuliikide lõikes kvaliteedinõuded ning virnatäituse koefitsiendi ja praagi osakaalu määramise põhimõtted.

Nimetatud standardid on heaks abivahendiks kvaliteedi hindamisel ning mõõtmiste kontrollimise ja kontrollmõõtmiste läbiviimisel (6.3).

3.2 Puidukontrollmõõtjate poolt läbiviidud kontrollmõõtmiste tulemuste registreerimiseks on 2012. aastast alates kasutusel Axapta puidukontrollmõõtja töölaud (6.4).

RMK
Siseaudititalitus

3.3 Puidukontrollmõõtjate poolt teostatud kontrollmõõtmiste tulemuste alusel viib puidumõõtmise peaspetsialist igakuiselt läbi klientide ja tootegruppide riskianalüüsi, mille võtab aluseks järgmise kuu koontrollmõõtmiste planeerimiseks. Analüüsi tulemustest ning kliendihaldurite ja metsamajanduse tegevusvaldkonna (edaspidi nimetatud ka MM) ettepanekutest lähtuvalt koostab puidumõõtmise peaspetsialist kontrollmõõtjate tööplaani, jättes tööplaanis ca 20% reservi erakorraliste mõõtmiste läbiviimiseks (6.2).

3.4 Kokkuvõtted kontrollmõõtmiste tulemustest aastate lõikes salvestatakse DHS-i sarjas [3-3.12 Metsamaterjali kontrollmõõtmise aruanded](#). Puudub 2016. Aastakontrollmõõtmiste tulemuste kokkuvõte (6.5).

3.5 Auditi läbiviimise ajal kehtestati RMK metsamaterjali kontrollmõõtmise juhend (6.3).

3.6 Puuduvad põhimõtted ja tegevusjuhised kontrollmõõtjate poolt kontrollmõõtmisel avastatud kvaliteediprobleemide ja mahuliste mittevastavuste menetlemiseks ning järeltegevusteks (6.3).

3.7 Puudulik koostöö ja kommunikatsioon tootmise ja turustuse vahel, mille tõttu võimalik tööde dubleerimise oht (6.2; 6.3; 6.5).

3.8 RMKs IT-süsteemide, andmebaaside, aruannete jm tarkvararakenduste kasutajaõiguste andmise, muutmise ning äravõtmise korda ja põhimõtteid (töötaja tööle asumisel; tööülesannete muutumisel; töökoha vahetusel; töölt lahkumisel) vajab üle vaatamist ning täiendamist. (6.4).

4. Auditeeritava tagasiside auditi raportile

Siseaudititalitus ootab auditeeritava poolt kavandatud meetmeid käesolevas aruandes esitatud tähelepanekute osas [14.08.2017](#).

(kokkuleppel auditeeritavaga, soovitavalt kümme tööpäeva jooksul aruandeprojekti edastamisest auditeeritavale).

Tagasiside peab sisaldama märget soovitusena nõustumise või mittenõustumise kohta (“Nõustun”/ “Ei nõustu”) koos plaanitud tegevuskava, täitmise tähtaja ning vastutava isiku nimega.

Soovitusena mittenõustumisel esitab auditeeritav mittenõustumise põhjenduse koos alternatiivse lahendusega või täiendava selgitusega.

Auditeeritava vastus aruandele saabus: **14.08.2017**.

5. Auditi järeltoimingud

Siseaudititalitus viib läbi regulaarseid Auditi järeltoiminguid auditeerimisel välja toodud puuduste kõrvaldamiseks rakendatavate parandusmeetmete osas. Auditi järeltoiminguid viiakse läbi auditi lõpetamisele järgneval kvartalil, võttes arvesse auditeeritava poolt määratud parandusmeetmete realiseerimise tähtaegu.

Siseaudiitorite tähelepanekutes välja toodud puuduste kõrvaldamise eest vastutavad isikud on kohustatud kirjalikult informeerima siseaudititalitust muudatustest järeltegevuste täitmistähtaegade osas ning esitama viivituse põhjused koos uute täitmistähtaegadega.

6. Tähelepanekud ja soovitus

6.1 Puidukontrollmõõtjate tegevusi reguleerivad RMK sisemised regulatsioonid

ISO 9001 4.4 Kvaliteedijuhtimissüsteem ja selle protsessid

4.4.2 Organisatsioon peab vajalikul määral:

- a) toimivana hoidma dokumenteeritud teabe oma protsesside toimimise toetamiseks;*
- b) säilitama dokumenteeritud teabe, kindlustamaks protsesside läbiviimise kavandatud viisil.*

RMKs on alates 01.03.2013. a likvideeritud puidumõõtmistalitus, mille põhiülesandeks oli RMK majandatavas riigimetsas raiutava metsamaterjali ja muude puiduliste toodete regulaarne mõõtmine puidutarneahela eri osades alates vahelaost kuni ostja laoni. Puidukontrollmõõtmisega tegelevad töötajad on puiduturustusosakonna koosseisus.

Tähelepanek: [Puiduturustusosakonna põhimääruse](#) kohaselt on osakonna põhiülesandeks RMK majandatava riigimetsa majandamise saaduste müügipoliitikate väljatöötamine ja eluviimise kavandamine ning müügi korraldamine. Osakonna põhiülesande täitmiseks läbiviidavate tegevuste loetelus puudub viide puidukontrollmõõtmise ja kvaliteedi hindamise ning raieõiguse müügil kasvava metsa hindamise ja müüdud raieõiguse objektidel seire läbiviimise kohta (puidukontrollmõõtjate ülesanded).

Risk: Mittetäielikud regulatiivdokumendid ja puudulikult fikseeritud ülesanded ei toeta püstitatud eesmärkide saavutamist. ISO 9001 standardi nõuetele mittevastavuse oht.

Soovitus: Tagada puiduturustusosakonna põhimääruses kõigi puiduturustusosakonna ülesannete, sh puidukontrollmõõtmise ülesannete kajastamine.

Nõustun / ei nõustu: Nõustun

Pakutav lahendus: Põhimääruse p 2.2.3 sätestab põhiülesande täitmiseks juhendite, eeskirjade jmt välja töötamise, p 2.2.6 sätestab müügi tulemuste analüüsi. Puidumõõtmine kuulub nende alla. Suurema selguse huvides täiendatakse põhimäärust puidumõõtmise osas detailsemalt.

Vastutav(ad) isik(ud): Ulvar Kaubi

Täitmise tähtaeg: 15.10.2017

6.2 Puidukontrollmõõtjate tööde planeerimine

ISO 9001 6.2 Kvaliteedialased eesmärgid ja nende saavutamise planeerimine

6.2.2 Kvaliteedialaste eesmärkide saavutamise planeerimisel peab organisatsioon kindlaks määrama:

- a) mida tegema hakatakse;*
- b) milliseid ressursse on selleks vaja;*
- c) kes vastutab;*
- d) millal tegevus lõpetatakse;*
- e) kuidas tulemusi hinnatakse.*

Kui organisatsioon määrab kindlaks kvaliteedijuhtimissüsteemi muudatuste vajaduse, tuleb need muudatused teostada plaanipäraselt.

Puidukontrollmõõtjad viivad läbi mõõtmisi vastavalt puidumõõtmise peaspetsialisti poolt, igakuiselt koostatavale tööplaanile. Puidukontrollmõõtjate tööplaani koostamisel juhindub puidumõõtmise peaspetsialist tarnegraafikust ja turustusspetsialistide (edaspidi ka kliendihaldurid) ettepanekutest. Kontrollmõõtmiseks valimi moodustamisel analüüsib puidumõõtmise peaspetsialist kolmekuulisel perioodil nädalapõhiselt tarnitud koguseid. Lisaks saab puidumõõtmise peaspetsialist tarnejuhilt soovitusliku nimekirja, logistikute kelle juures kontrollmõõtmisi võiks läbi viia. Puidukontrollmõõtjate tööplaanis sätestatakse kahe kuu kontrolltegevuste visioon, mida korrigeeritakse järgneval perioodil. Plaan edastatakse puidukontrollmõõtjatele ja tarnejuhtidele.

Auditeerimisel läbiviidud kontrolltoimingutest selgus, et 2016. a jooksul teostati kontrollmõõtmisi 219 korral. Nimetatud perioodil kontrolliti 320 kehtiva müügilepinguga ostjatest 96 ostjat (ca 68,44%).

Valdavalt viidi kontrollmõõtmised läbi palgi osas. Kontrollimisel mõõdeti nimetatud perioodil müüdud 1 782 430 m³ mahust 3 824 m³ (**ca 0,210%**) ulatuses. Teiseks suuremaks kontrollitud tootegrupiks oli küttepuit, mille 579 062 m³ tarnemahust mõõtsid kontrollmõõtjad 1 140 m³ (ca 0,196%).

Müüdud paberipuidu 1 290 055 m³ mahu mõõtmistäpsust kontrolliti 1 304 m³ ulatuses (0.101%).

Tabel 1: Tarnitud ja kontrollmõõdetud puidu kogused tootegruppide lõikes (2016)

Tootegrupp	Tarnitud kogus (m ³)	Kontrollmõõdetud kogus (m ³)	KM materjali osakaal müüdud materjalist (%)
Küte	579 062	1 140	0,20
Paber	1 290 055	1 304	0,10
Palk	1 782 430	3 824	0,21

Erakorralisi kontrollmõõtmisi viiakse läbi vigade avastamisel. Erakorraliste mõõtmiste läbiviimiseks teevad ettepanekuid puidumõõtmise peaspetsialistile kas kliendihaldur või kliendihalduriga kooskõlastamise järel tarnejuht või logistik.

Indikatsiooniks erakorraliste kontrollmõõtmiste kavandamisel on lähetatud ja vastuvõetud metsamaterjali koguste võrdluse tulemused, st autojuhi poolt enne tarnimist hinnatud ning ostja poolt vastuvõetud metsamaterjali koguste hälbed (RMK aruanne 3.6.3.3 „Lähetatud ja vastuvõetud metsamaterjali koguse võrdlus“).

Tähelepanek 1: Vastavalt ametijuhendile kontrollib metsamajanduse tegevusvaldkonna koosseisu kuuluv analüütik tarneahela erinevates etappides, sh ostja juures metsamaterjali mõõtmise ja kvaliteedi hindamise täpsust. Samuti kontrollib analüütik puiduvedajaid ning analüüsib kontrolltegevuste ja seirete andmeid ning koostab aruandeid. Nimetatud ülesannete tõttu omavad metsamajanduse regioonide analüütikud (3 töötajat) ülevaadet potentsiaalsetest mittevastavustes ohuolukordadest ja võimalikest mõõtmisvigadest.

Auditi käigus läbiviidud intervjuudest selgus, et parendamist vajaks puiduturustusosakonna kontrollmõõtjate ja metsamajanduse tegevusvaldkonna analüütikute vaheline kommunikatsioon ja koostöö.

RMK
Siseaudititalitus

Auditi ajal analüütikute küsitlemisel ning puidumõõtmise ja -hindamise protsessiskeemi ülevaatamisel selgus, et analüütikutel ei ole regulaarselt kontrollmõõtmiste läbiviimiseks sisendi andmise kohustust.

Analüütikute ülesannetest lähtuvalt oleks kontrollmõõtjate tööde planeerimisel mõistlik analüütikute poolt läbiviidud kontrolltoimingute tulemusi ning kavandatavaid kontrolltoiminguid arvesse võtta. Samuti tuleks tööde dubleerimise vältimiseks analüütikutel arvestada puidukontrollmõõtjate poolt plaanitavate kontrollmõõtmistega.

Risk 1: ISO 9001 standardi nõuetele mittevastavuse oht. Optimeerimata töökorraldus, millest tulenevalt on võimalik tööde dubleerimise oht.

Soovitus 1: Kontrollmõõtjate tööde planeerimisel võtta muuhulgas arvesse metsamajanduse regioonide analüütikute poolt läbiviidud kontrolltoimingute tulemusi ning kavandatavaid kontrolltoiminguid.

Samuti tuleks tööde dubleerimise vältimiseks metsamajanduse regioonide analüütikutel arvestada puidukontrollmõõtjate poolt teostatud kontrollmõõtmiste tulemustega ning plaanitavate kontrollmõõtmistega.

Nõustun / ei nõustu: Nõustun

Pakutav lahendus: Puidukontrollmõõtjad ja metsamajanduse regioonide analüütikud võtavad arvesse teineteise tööde tulemusi selles osas, kus informatsioon on omavahel vahetatud. Dubleerimise vältimiseks vajalik parandada kommunikatsiooni ja infovahetust. Vajalik korraldada puidukontrollmõõtjate ja analüütikute vaheline ühisenõupidamine, mille käigus lepitakse kokku kommunikatsiooni ja infovahetuse põhimõtted.

Vastutav(ad) isik(ud): Terje Sein, Rainer Laigu

Tähtaeg: 30.11.2017

Tähelepanek 2: Puiduturustusosakonnas tegelevad üleriigiliselt (pikad distantsid) kontrollmõõtmisega täiskoormusega kaks kontrollmõõtjat ning kontrollmõõtmise peaspetsialist, kes kontrollmõõtmiste läbiviimise kõrval tegeleb ka meetodiliste materjalide väljatöötamise ning administratiivsete ülesannete täitmisega.

Auditeerimisel läbiviidud intervjuudest ilmnes, et kontrollmõõtmise ressursside otstarbekamaks kasutamiseks, tuleks kaaluda kontrollitavate valimite kitsendamist ning kontrollmõõtmiste riskipõhist diferentseerimist, milleks võiks olla, näiteks:

1. kontrollmõõtmiste kavandamisel keskendumine probleemsete klientide juures mõõtmiste läbiviimisele ja klientide teadlikkuse tõstmisele (klientide õpetamine);
2. võimalike mõõtmisvigade ennetamiseks uutele klientide tarnitava materjali operatiivsete kontrollmõõtmiste läbiviimine (alates esimestest koormatest);
3. automaatseid mõõtmisliine omavate klientidele tarnitava materjali kontrollimisel kontrollmõõtmiste läbiviimine ostjate juures, sh saeveskite mõõteseadmete taatlemise ning mõõtmistäpsuse kontroll;
4. enam tähelepanu suuremate mahtude (kasepaber) ja kallimate sortimentide ostjatele;
5. koefitsiendi alusel vastuvõetavat materjali: paberipuitu ja küttepuitu ostvate klientide kontrollimine seeriatega viisi, st vastavalt tarnegraafikule teostada järjest 3-4 ühele kliendile tarnitava koorma kontrollmõõtmist.

Risk 2: ISO 9001 standardi nõuetele mittevastavuse oht. Mitteratsionaalse ressursijaotuse tõttu ei pruugi puidukontrollmõõtmise eesmärk olla saavutatav.

Soovitus 2: Kontrollmõõtmise läbiviimisel kaaluda kontrollitavate valimite kitsendamist, sh kontrollitavate ostjate ja sortimentide (ostu-müügi lepingute) klassifitseerimise ning kliendiklasside lõikes erinevatele kontrollmõõtmise strateegiate kehtestamise võimalusi (vt p. 6.3).

Nõustun / ei nõustu: Nõustun osaliselt

Pakutav lahendus: Valdavalt nii tehakse (loetelu punktid 1, 2, 3, 4).

Punktiga 5 nõus, suurendame virnmaterjalide ostjatele seeriaste viisi kontrollmõõtmist probleemsete olukordade lahendamisel.

Vastutav(ad) isik(ud): puidukontrollmõõtjad

Täitmise tähtaeg: pidev

6.3 Kontrollmõõtmise ja kvaliteedi hindamise teostamine

ISO 9001 7.1 Ressursid

Organisatsioon peab kindlaks määrama ja eraldama ressursid, mida on vaja kvaliteedijuhtimissüsteemi sisseseadmiseks, elluviimiseks, toimivana hoidmiseks ja järjepidevaks parendamiseks.

ISO 9001 7.3 Teadlikkus

Organisatsioon peab tagama, et isikud, kes töötavad tema ohje all, on teadlikud:

- a) kvaliteedialastest juhtpõhimõtetest;*
- b) asjakohastest kvaliteedialastest eesmärkidest;*
- c) oma panusest kvaliteedijuhtimissüsteemimõjususe saavutamisse, sh tulemuslikkuse parendamisega kaasnevad eelised;*
- d) kvaliteedijuhtimissüsteemi nõuete täitmatajätmise tagajärgedest.*

ISO 9001 7.4 Teabevahetus

Organisatsioon peab kindlaks määrama kvaliteedijuhtimissüsteemiga seotud asjakohase sisemise ja välise teabevahetuse, mis hõlmab järgmist:

- a) mis teemadel suheldakse;*
- b) millal suheldakse;*
- c) kellega suheldakse;*
- d) kuidas suheldakse;*
- e) kes suhtleb.*

RMK metsamaterjali kontrollmõõtmise juhendi kohaselt viiakse kontrollmõõtmisi läbi:

- klientide poolt esitatud pretensioonide korral;
- klientide suhtes, kellele kvartali jooksul tarnitud ja veoselehele märgitud ning ostja poolt notthaaval mõõdetavate sortimentide koguste osas esineb koormapõhiselt hälbeid, mis on suuremad kui 5% ja virnmaterjalina mõõdetavate sortimentide koguste osas suuremad kui 10%;
- klientide mõõtmistäpsuse kontrollimiseks.

RMKs on alates 01.03.2013 muudetud puidukontrollmõõtjate töökorraldust.

Vähenenud on metsamaterjali ja raidmete mõõtmise ning kvaliteedi hindamisega tegelevate isikute ring: puiduturustusosakonna juhataja otseses alluvuses on

RMK
Siseaudititalitus

puidumõõtmise peaspetsialist ning kaks puidukontrollmõõtjat, kelle põhiülesandeks on metsamaterjali ja teiste puiduliste metsasaaduste ning hakkpuidu mõõtmine ja kvaliteedi hindamine, nii tarneahela erinevates osades kui ka ostja juures.

Kontrollmõõtmisel keskendutakse metsamaterjali notthaaval mõõtmisele koos kvaliteedi hindamisega. Nott-haaval ja virnas mõõtmise meetodiil 2016. aastal kontrollmõõdetud puidu kogused on esitatud tootegruppide lõikes Tabelis 2.

Tabel 2: Nott-haaval (N) ja virnas (V) mõõtmise meetodil kontrollmõõdetud puidu kogused tootegruppide lõikes (2016)

Tootegrupp	N-kontroll- mõõtmised (tk)	N-kontroll- mõõdetud kogus (m ³)	V - kontroll- mõõtmised (tk)	V-kontrollmõõdetud kogus (m ³)
Küte	28	864,93	8	275,02
Paber	44	1170,82	4	133,02
Palk	135	3824		

Valdavalt teostavad puidukontrollmõõtjad kontrollmõõtmisi (notthaaval mõõtmised) vaheladudes. Vähesel määral (20% ulatuses) korraldatakse kontrollmõõtmisi ka kliendihalduri ettepanekul ostja juures.

Vastavalt müügilepingutele võib ostja poolt metsamaterjali mõõtmise ja kvaliteedi hindamise juures viibida müüja esindaja. Samuti on mõõtmistulemuste kontrollimiseks lepingu pooltel õigus teostada kontrollmõõtmisi.

Kui nott-haaval mõõtmine on teostatud erapooletu mõõtja VMF Estonia OÜ või samaväärse sõltumatu mõõtja poolt, kohustuvad nii ostjal kui ka müüja vastava koguse mõõtmistulemuse võtma metsamaterjali üleandmise-vastuvõtmise akti koostamise aluseks. Sadamates laevadele laaditava ümarpuidu mõõtmist ja kvaliteedi hindamist teostas auditeeritud perioodil puidumõõtmisfirma VMF Estonia OÜ (mõõtmisteenuse osutamise leping nr KL2016/1).

Metsamaterjali kvaliteedi hindamine on metsamaterjali kvaliteedi vastavuse hindamine ostu-müügi lepingus toodud kvaliteedinõuetele. Kvaliteedihindamine viiakse läbi kontrollmõõtmisega samaaegselt.

Puiduturustuse osakonna juhataja poolt on kehtestatud „[Mittekvaliteetse metsamaterjali reglement](#)“ mille eesmärgiks on mittekvaliteetse metsamaterjali osatähtsuse hoidmine mõistlikul tasemel ja seeläbi müügitulu suurendamine.

Reglemendis on sätestatud mittekvaliteetse metsamaterjali mõõdikud ja määratud kindlaks tegevused mittekvaliteetse metsamaterjali jälgimisel, aruandlusel ning infovahetusel.

Mittekvaliteetse metsamaterjali reglemendi kohaselt teostab mittevastava metsamaterjali jälgimist:

- kliendi tasemel kliendihaldur, kelle poolt teostatud analüüsi tulemused on aluseks taktikaliste müügi- ja varumisotsuste tegemiseks. Kliendihaldur sõltuvalt mittevastava metsamaterjali põhjustest, määrast ja tekkekohast otsustab jätkutegevuse vajalikkuse üle ning informeerib sellest vastava regiooni juhti ja logistikajuhti.

RMK
Siseaudititalitus

- koorma tasemel turustusassistent. Hinnates mittevastava materjali osakaalu koormast. Teavitades e-kirjaga, millele on lisatud kliendi mõõteraport, koorma väljastanud logistikut, kliendihaldurit ning regiooni analüütikut.

6.3.1 Menetlustoimingud ostja ebatäpsete mõõtmistulemuste korral

Kui RMK puidukontrollmõõtja poolt nott-haaval mõõdetud ja ostja poolt vastuvõtmisel mõõdetud puidu koguse mõõtmistulemuse vahe ei ületa +/- 4% puidukontrollmõõtja poolt eelnevalt mõõdetud puidu kogusest, puudub nii ostjal kui ka müüjal õigus teisele poolele vastava koguse mõõtmistulemuse kohta pretensiooni esitada.

Tähelepanek 1:

Auditeerimisel 2016. aastal klientide ja kontrollmõõtjate poolt notthaaval mõõdetud paberipuidu mahtude võrdlemisel leiti mitmeid probleemseid kliente, kelle puhul olid puidukontrollmõõtjad tuvastanud paberipuidu hindamisel enam kui 4% erinevusi nott-haaval kontrollitud ning ostja poolt mõõdetud koguste osas. Auditi käigus läbiviidud testide tulemusi kajastab Tabel 3.

Tabel 3: Notthaaval kontrollmõõdetud paberipuit tüvikoonuse valemiga (2016)

Kuupäev	Klient	Sortiment	Vedaja kogus	KM kogus	Kliendi kogus	KL_KM koguse erinevus (m³)	KL_KM koguse erinevus (%)
21.01.16	Lemeks Sadamad AS	Kasepaberipuit	31,55	32,07	29,55	- 2,52	- 7,85
10.03.16	Reta Puit OÜ	Männipaberipuit	35,36	34,71	32,38	- 2,33	- 6,72
22.03.16	HMPK OÜ	Haavapaberipuit	39,02	39,37	35,32	- 4,05	- 10,29
11.04.16	Stora Enso Eesti AS	Kuusepaberipuit	34,48	36,50	33,15	- 3,35	- 9,17
13.04.16	Stora Enso Eesti AS	Kuusepaberipuit	31,19	34,09	31,55	- 2,54	- 7,46
27.04.16	Vostok Wood OÜ	Kasepaberipuit	32,10	31,95	30,14	- 1,82	- 5,68
24.08.16	Lemeks Sadamad AS	Kasepaberipuit	30,52	32,17	29,95	- 2,22	- 6,91
07.09.16	Lemeks Sadamad AS	Kasepaberipuit	33,23	33,48	32,04	- 1,44	- 4,30
17.10.16	Nor-Est Wood AS	Kasepaberipuit	29,43	29,91	27,46	- 2,45	- 8,19
31.10.16	Lignator Logistika OÜ	Kuusepaberipuit	18,56	19,23	18,23	- 1,00	- 5,19
11.11.16	Benexon OÜ	Kasepaberipuit	27,64	27,52	26,08	- 1,44	- 5,23
15.11.16	Benexon OÜ	Kasepaberipuit	31,45	31,67	30,21	- 1,46	- 4,60
22.11.16	UPM AS	Kasepaberipuit	31,40	30,83	28,78	- 2,05	- 6,66

1) Kontrollitud perioodil ei ole ebaõigelt mõõtvatele klientidele ühtegi tarnet peatatud, ega neilt leppetrahve sisse nõutud. Nõutud on koorma eest tasumist kontrollmõõtmise alusel.

2) Puuduvad kirjalikud reeglid ja tegevusjuhised puidu kontrollmõõtmisel kvaliteediprobleemide ning ostjate mõõtmistulemustest oluliselt erinevate tulemuste tuvastamisele järgnevate tegevuste kohta.

Risk 1: Ebapiisava reeglistiku ja meetmete rakendamata jätmise tõttu ei pruugi RMK huvid olla parimal moel kaitstud. Võimalik on saamata jäänud tulu metsamaterjali ja puiduliste toodete müügist.

Soovitus 1:

1) Peatada tarned ning lisaks koorma kontrollmõõtmise andmete alusel tasumise nõudele kohaldada leppetrahvi sissenõudmist ostjatelt, kelle puhul on RMK kontrollmõõtmisel korduvalt tuvastatud lubatust suurema hääbega mõõtmistulemusi. Leppetrahvi määr kehtestada analoogselt sõltumatule mõõtjale (VMF) makstava tasuga.

2) Vaadata üle põhimõtted kontrollmõõtmisel avastatud mittevastavuste menetlemiseks. Koostada vastav tegevusjuhise, milles tuleks määratleda muuhulgas, kes otsustab tarne peatamise kontrollmõõtmisel tuvastatud oluliste / korduvate erinevuste korral mõõtmistulemustes ja kvaliteeditingimustes.

Nõustun / ei nõustu: Nõustun osaliselt

Pakutav lahendus:

Puiduturustusosakonna ja metsamajanduse tegevusvaldkonna ühisenõupidamisel on otsustatud, et tarnete peatamise otsuse teeb kliendihaldur. Vaadatakse üle tarneahela protsessi osa, võttes arvesse lisaks krediitilimiidile ka kontrollmõõtmise tulemusi ning otsustatakse kuidas tegevusjuhise formuleeritakse.

Vastutav(ad) isik(ud): Ulvar Kaubi

Täitmise tähtaeg: 31.12.2017

Tähelepanek 2: Kontrollmõõtja poolt tuvastatud kvaliteediprobleemidest teavitamine toimub täna suuliselt (telefoni teel). Kvaliteediprobleemidest info operatiivne edastamine peaks toimuma automaatselt vastava piirkonna varumisjuhile ja lao eest vastutavale töötajatele: praakerile ning analüütikule, analoogselt tänaseks rakendunud teavitussüsteemile kontrollmõõtmisel tuvastatud kehtestatud piirmäärasid ületavate materjali mahu erinevuste korral.

Risk 2: Töökorralduslike juhendite puudulikkuse ning automatiseeritud teavitussüsteemi puudumise tõttu ei pruugi kvaliteediprobleemide menetlemine olla piisavalt operatiivne ning püstitatud müügieesmärgid võivad kavandatud mahus saavutamata jääda.

Soovitus 2: Juurutada automaatne teavitussüsteem kontrolltoimingute läbiviimisel avastatud kvaliteediprobleemidest info operatiivseks edastamiseks puiduturustusosakonna ning metsamajanduse tegevusvaldkonna vastutavatele töötajatele.

Nõustun / ei nõustu: Nõustun

Pakutav lahendus: Metsamajanduse ettepanekul tuleks kontrollkoormate andmete AXAs salvestamise automaatne teavitus saata regiooni analüütikutele. Automaatse teavitamise teemat käsitletakse puidukontrollmõõtjate ja analüütikute vahelise ühisenõupidamisel.

Vastutav(ad) isik(ud): Terje Sein, Rainer Laigu

Tähtaeg: 30.11.2017

6.3.2 Metsamaterjali mõõtmisandmete täpsuse tagamine

[RMK kontrollmõõtmise juhendi](#) kohaselt viiakse kontrollmõõtmisi läbi klientide suhtes, kellele kvartali jooksul tarnitud ja veoselehele märgitud ning ostja poolt notthaaval

RMK
Siseaudititalitus

mõõdetavate sortimentide koguste osas esineb koormapõhiselt hälbeid, mis on suuremad kui 5% ja virnmaterjalina mõõdetavate sortimentide koguste osas suuremad kui 10%.

Auditi läbiviimisel selgus, et väikeste mahtude ja madalama hinnaga sortimentide ostjate kontrollimiseks kulub liiga palju puidukontrollmõõtjate ressursse (Tabel 4).

Tabel 4 Sortimentide lõikes 2016. a kontrollmõõdetud mahud ja kontrollmõõtmiste arv.

Sortiment	Keskmine hind €/m³ (€)	Müüdud kogus (m³)	Kontroll-mõõdetud kogus (m³)	Kontroll-mõõtmiste arv (tk)
Kasepaberipuit	30,19	495 540	831	32
Kuusepalk	61,83	716 820	740	27
Männipalk	64,49	707 417	837	27
Kuuseküttepuit	26,63	193 141	730	22
Kasevineeripakk	67,18	180 660	455	16
Haavapalk	36,58	52 943	464	14
Küttepuit	24,52	389 191	365	13
KuusepalkM	43,11	30 493	386	12
Kasesaepalk	64,53	19 123	234	8
Kuusepaberipuit	30,30	407 957	226	7
Kuuselatt	37,81	30 278	84	6
Sanglepapalk	36,66	21 065	141	6
Männi majapalk	80,92	5 468	151	5
Männipaberipuit	30,72	211 491	144	5
Haavapaberipuit	22,10	237 202	103	4
Kasespoonipakk	99,92	9 446	104	4
Männilatt	43,83	22 275	55	3
Männipakk	73,95	3 549	59	2
KasepalkM	40,20	7 259	30	1
Kuusepost	72,90	403	11	1
Lehisepalk	66,85	537	32	1
Männiküttepuit	25,64	26 562	44	1
MännipalkM	41,46	7 000	32	1
Männipost	82,43	2 804	10	1
Hall-lepapalk	34,03	325	-	-
Laasitud tüvesed	31,89	1 290	-	-
Raidmed	27,44	74 772	-	-
Saarepalk	75,36	509	-	-
Tüvesed	27,68	99 858	-	-
Muu lehtpuupalk	49,02	470	-	-
Kuuse majapalk	88,32	12	-	-
Kokku		3 955 860	6 268	219

Tähelepanek : Auditi käigus läbiviidud intervjuudest selgus, et puidukontrollmõõtjatelt oodataks suuremat panustamist autojuhtide ja ostjate koolitamisele mõõtmismetoodikate ja –toimingute läbiviimise osas.

Risk: Võimalikud vead koostööpartnerite ja klientide vähese teadlikkuse tõttu.

Soovitus: Puidukontrollmõõtjatel tuleks senisest enam panustada autojuhtide ja ostjate koolitamisele materjali mõõtmise ning kvaliteedi hindamise osas, pöörates kõrgendatud tähelepanu tarnitava materjali koefitsiendi määramisele koormaparameetrite alusel.

Nõustun / ei nõustu: Nõustun osaliselt

Pakutav lahendus: Autojuhtide koolitused toimuvad vastavalt sisetellimustele, ostjate osas vastavalt kokkulepetele.

Kaaluda koos Luua Metsanduskooliga virnmaterjali mõõtmise ja mõõtjate koolitustsükli korraldamist puiduturul tegutsevatele ettevõtetele, eesmärgiga tõsta mõõtjate pädevust ja oskusi.

Vastutav(ad) isik(ud): Terje Sein

Täitmise tähtaeg: Luua Metsanduskooliga teema aruteluks 31.03.2018

6.3.3 Kasepaberipuidu kvaliteedinõuded

RMKs on kehtestatud järgmised metsamaterjali kvaliteedistandardid:

- „[RMK palkide standard](#)“, milles on esitatud okas- ja lehtpuupalkide kvaliteedinõuded erinevate sortimentide lõikes.
- „[RMK virnmaterjali standard](#)“, kus on toodud erinevate puuliikide lõikes kvaliteedinõuded ning virnatäituse koefitsiendi ja praagi osakaalu määramise põhimõtted.

Nimetatud standardid on heaks abivahendiks kvaliteedi hindamisel ning mõõtmiste kontrollimise ja kontrollmõõtmiste läbiviimisel

Tähelepanek:

Reeglina tuvastavad kontrollmõõtjad metsamaterjali kvaliteediprobleeme oluliselt enam kui metsamajanduse töötajad (regiooni varumisjuhid, praakerid, analüütikud) ning kliendid. Kuna kliendid materjali kvaliteedi kohta reklamatsioone ei esita, siis leiavad metsamajanduse tegevusvaldkonna töötajad sageli, et kontrollmõõtjate poolt varutud materjalile antud kvaliteedihinnangud on liiga karmid. Kasepaberipuidu kvaliteedinõuded (aktsepteeritav praagi osa **5-6%**).

Risk: Mittekvaliteetse metsamaterjali tarnimisel ostjatele võib realiseeruda reputatsioonirisk ning ei ole võimalik müügieesmärke täita.

Soovitus:

Vaadata üle RMK kasepaberipuidu kvaliteedinõuded ja vajadusel sätestada RMK virnmaterjalide standardis korrigeeritud kvaliteedinõuded.

Nõustun / ei nõustu: Nõustun

Pakutav lahendus:

Vaadatakse üle kasepaberipuidu kvaliteedinõuded.

Vastutav(ad) isik(ud): Urmas Treial

Täitmise tähtaeg: 31.12.2017

6.4 Kontrollmõõtjate tegevusi toetavad IT-lahendused

Alates 2013. aastast on puidukontrollmõõtjate töötulemuste dokumenteerimiseks kasutusel Kontrollmõõtmise töölaud (Axapta). Kontrollmõõtmiste andmed töödeldakse Axapta kontrollmõõtja rakenduses ja s
äilitatakse seitse aastat.

Auditi läbiviimise ajal oli käimas puidukontrollmõõtjate ja metsamajanduse analüütikute koostöös uuendusliku metsamaterjali mõõtmisrakenduse Timbeter testimine. Testimise tulemusi kajastab Timbeter võimaldab lihtsat ja kiiret metsamaterjali mõõtmist (diameetrituvastus, virnatäiuse koefitsiendi määramine, palgivirna ja autokoorma mõõtmine) nutiseadme abil ning andmete digitaalset käitlemist.

Timbeteri kasutusele võtmine vähendaks ebaefektiivset käsitsi mõõtmist, ära jääks vajadus andmete topelt sisestamiseks ning informatsiooni oleks lihtne erinevate osapoolte vahel jagada. Samuti oleks Timbeteri kasutuselevõtmisega oluliselt lihtsam puidu ostjatega tekkinud erimeelsuste korral argumenteerida.

Tähelepanek: Metsamajanduse analüütikute väidete kohaselt on neil ligipääs puidukontrollmõõtja töölauale. Auditi käigus kasutajaõiguste kontrollimisel selgus, et lisaks puiduturustusosakonna töötajatele on puidukontrollmõõtjate töölauale antud kasutajaõigused ainult Edela regiooni analüütikule. Samas on puidukontrollmõõtja töölaua kasutajateks mitmed RMK endised töötajad, kellega RMK-l oli siseauditi läbiviimise ajaks töösuhe lõppenud.

Risk: Vajalikule teabele ligipääsu puudumise tõttu ebaõigete otsuste langetamise oht. Asjasse mittepuutuvate isikute ligipääsu võimaldamisele kontrollmõõtmise andmetele andmete lekkimisele ja võimaliku väärkasutamisele risk.

Soovitus 1:

Võimaldada kõigile kontrollmõõtmise protsessiga seotud RMK töötajatele ligipääs puidukontrollmõõtmise töölauale ning võtta ära kasutajaõigused neilt, kelle tööülesanded on muutunud või kellega RMK-l on töösuhe lõppenud.

Nõustun / ei nõustu: Nõustun

Pakutav lahendus: Võimaldada protsessiga seotud töötajatele vajalikud õigused.

Teavitused on IT-le edastatud vastavalt taotlustele ja töötajate lahkumisel RMKst on ligipääsud koheselt eemaldatud.

Vastutav(ad) isik(ud): Ulvar Kaubi

Täitmise tähtaeg: viivitamata

Soovitus 2: Vaadata üle ja täiendada RMKs IT-süsteemide, andmebaaside, aruannete jmt tarkvararakenduste kasutajaõiguste andmise, muutmise ning äravõtmise korda ja põhimõtteid (töötaja tööle asumisel; tööülesannete muutumisel; töökoha vahetusel; töölt lahkumisel). Samuti juurutada sisekontrollifunktsioonid ja aruandlus ning määrata nimetatud ülesannete täitmise eest vastutavad töötajad ning nende kohustused.

Nõustun / ei nõustu: nõustun osaliselt

Pakutav lahendus:

Jaan Schults:

Taustaks: Kui töötaja lahkub töölt ja IT osakonda laekub info, siis suletakse töötaja RMK konto. Kui RMK konto on suletud, siis ei saa kasutaja enam ühelegi rakendusele ligi. Ka siis kui rakenduses /infosüsteemis endas Isiku nime kaudu justki oleks õigused alles. Kui kasutajal on vähem õigusi, kui vaja on, siis ei saa ta oma tööd teha ja selline info peaks kohe välja tulema, mistõttu siin riski ei näe. Vastasel juhul jääb mulje, et sisuliselt õigusi ei vajata.

Kasutajatele õiguste andmist rakendustele ligipääsuks reguleerib juhatuse otsus, millega kehtestati peakasutaja roll: [Riigimetsa Majandamise Keskuse tarkvarasüsteemide peakasutajate määramise korra ja peakasutaja rolli kirjelduse kinnitamine](#)

Kõige suurema probleemina näen olukorda, et peakasutajatel ei ole hetkel head ülevaadet isikutest, kellele on antud ligipääsuõigused rakendustele. Peakasutajad saavad alati (ka täna) ülevaate rakenduste kasutajatest, kui nad seda küsivad.

Pakutav lahendus:

IT-osakond: a) analüüsitakse, kas ja kuidas on võimalik teha nähtavaks peakasutajatele ja struktuuriüksuste juhtidele rakenduste kaupa kasutusõigust omavate töötajate nimekirjad (Tekitada lihtsalt hoomatavad aruanded).

b) kehtivate kordade ülevaatamine ning vajadusel täiendavate ettepanekute tegemine teabehaldusosakonna poolt peale vastava kaardistuse läbiviimist.

Vastutav(ad) isik(ud): a) Jaan Schults b) Elisabeth Ivask

Täitmise tähtaeg: a) 30.09.2017; b) info kaardistatakse 01.06.2018, mille järel tehakse omapoolsed ettepanekud.

6.5 Aruandlus

ISO 9001 4.4 Kvaliteedijuhtimissüsteem ja selle protsessid

4.4.2 Organisatsioon peab vajalikul määral:

a) toimivana hoidma dokumenteeritud teabe oma protsesside toimimise toetamiseks;

b) säilitama dokumenteeritud teabe, kindlustamaks protsesside läbiviimise kavandatud viisil.

Puidu mõõtmise tulemuste kontrollimiseks kasutatakse [RMK aruandekeskuse](#) 3.Logistika aruandeid, näiteks:

3.3.2.1 Tarnete veoselehed – vedajate ja ladude andmed;

3.3.3.6 Tarneperioodide operatiiv – Koefitsiendi aruanne autojuhi poolt määratud parameetrite alusel arvutatud ja vastuvõetud materjali arvutusliku koefitsiendi võrdlemiseks;

3.3.2.11 Veoselehe põhine praak alates 01.10.2015 – Praagi aruanded klientidelt saadud info alusel;

3.3.2.12 Virnatäituse koefitsient – Lähetatud ja vastuvõetud metsamaterjali kogused.

Tähelepanek 1: Kontrollmõõtmiste tulemusi kajastav kontrollmõõtmiste register on Kontrollmõõtja töölaual AXA-s. Nimetatud registris kajastuvate andmete struktuur ei ühti ostjate pool RMK-le edastatavate mõõteraportite struktuuriga.

Samuti ei ole kontrollmõõtmiste registris informatsiooni, kelle poolt algatati kontrollmõõtmine (kas kontrollmõõtjate, tootmise, turustuse või kliendi initsiatiivil).

Risk 1: Ebapiisavate andmete tõttu täiendav töömaht andmete töötlemisel.

Soovitus 1: Vaadata üle kontrollmõõtmiste registris kajastuvate mõõtmisandmete struktuur ja viia see vastavusse puidu ostjate poolt edastatavate mõõtmisraportite struktuuriga. Täiendada kontrollmõõtmiste registrit infoväljaga, millel kajastuks andmed mõõtmise initsiaatori kohta.

Nõustun / ei nõustu: Nõustun

Pakutav lahendus: See ootab uue AXA juurutamist madala prioriteetsuse tõttu. Takistatud on diameetrigruppide lõikes andmeid esitavate saeveskite andmete võrdlemine kontrollmõõtja andmetega. Infoväljade vajadus vaadatakse üle tervikuna

Vastutav(ad) isik(ud): Urmas Treial

Täitmise tähtaeg: vastavalt ITK⁴ otsusele

Tähelepanek 2: Puidumõõtmise peaspetsialisti selgituste kohaselt esitab ta iga aasta esimeses kvartalis puiduturustusosakonna juhatajale kokkuvõtted puidukontrollmõõtjate töödest. Vastavad kokkuvõtted salvestatakse DHS-i sarjas 3-3.12 „Mõõtmise aruanne“.

Auditeeritava perioodil (2014 – 2016) läbiviidud kontrollmõõtmiste kohta olid DHSis salvestatud kaks aruannet „Ülevaade 2014 läbiviidud kontrollmõõtmistest“ (03.05.2015) ja „Ülevaade 2015 aasta kontrollmõõtmistest“ (12.02.2016).

Seisuga 30.06.2017 ei olnud 2016. aastal teostatud kontrollmõõtmiste aruannet DHS-is salvestatud.

Senini on puidumõõtmise peaspetsialist andnud ülevaate aasta jooksul läbiviidud kontrollmõõtmistest puiduturustusosakonna (müük) ja metsamajanduse tegevusvaldkonna (tootmine) regulaarsetel ühisnõupidamistel, mida viimasel ajal enam ei ole korraldatud. Viimane nõupidamine toimus 10.06.2016.

Risk 2: Puudulik turustuse ja tootmise vaheline infovahetus ei toeta turustuseesmärkide saavutamist.

Soovitus 2: Jätkata puidukontrollmõõtjate töödest kokkuvõtvate aruannete koostamist ja nimetatud aruannete DHS-is registreerimise praktikat. Lisaks puiduturustusosakonna juhatajale esitada aruanded ka metsamajanduse tegevusvaldkonna vastava valdkonnaga seotud töötajatele (tarnejuhid, logistikud, analüütikud jne). Samuti taastada puiduturustusosakonna ja tootmise ühisnõupidamiste traditsioon, kus muuhulgas käsitleda ka puidukontrollmõõtmiste temaatikat.

Nõustun / ei nõustu: Nõustun

Pakutav lahendus: Aruanne 2016. a mõõtmistest salvestatud DHS-i.

⁴ ITK - RMK Infotehnoloogia Komitee

RMK
Siseaudititalitus

Ühisnõupidamised toimuvad kui üks valdkond tõstatab ühise teema, mis vajab nõupidamise vormis arutelu.

Vastutav(ad) isik(ud): Ulvar Kaubi
Täitmise tähtaeg: vastavalt vajadusele

Aruande koostanud:

Piret Lantin
Siseaudititalituse juhataja

Aruande vastu võtnud:

Aigar Kallas
Juhatuse esimees

Ulvar Kaubi
Puiduturustuse osakonna juhataja

Aruanne kooskõlastatud:

Teet Tomson
Siseaudiitor

Lisad

- [„Metsaseadus“ \(§ 39 lg 1\)](#)
- [“Mõõteseadus”](#)
- [KKM määrus nr 64 „Puidu mõõtmise ja mahu määramise meetodid, Mõõtmistäpsusele ning mõõtmistulemuste dokumenteerimisele esitatavad nõuded“](#)
- [„Ümarpuidu mõõtmine ja hindamine“ Tartu 2001 J. Jänes](#)
- [„RMK metsamaterjali kontrollmõõtmise juhend“ kinnitatud puiduturustusosakonna juhataja 30.05.2017 käskkirjaga nr 1-5/132](#)
- [„RMK hakkpuidu kontrollmõõtmise juhend“ kinnitatud puiduturustusosakonna juhataja 28.04.2017 käskkirjaga nr 1-5/114](#)
- [„RMK palkide standard“ kinnitatud puiduturustusosakonna juhataja 11.01.2017 käskkirjaga nr 1-5/28](#)
- [„RMK virnmaterjali standard“ kinnitatud puiduturustusosakonna juhataja 26.11.2015 käskkirjaga nr 1-5/203](#)
https://dok.rmk.ee/?page=docinfo&backlink_anchor=331492&docid=331492
- [„Mitte kvaliteetse metsamaterjali reglement“ kinnitatud puiduturustusosakonna juhataja 27.12.2011 käskkirjaga nr 1-5/413](#)
- [Puiduturustusosakonna põhimäärus \(31.05.2016\)](#)
- [Puidumõõtmise peaspetsialisti Terje Sein’a ametijuhend \(15.06.2016\)](#)
- [Puidukontrollmõõtja Veikko Asur’i ametijuhend \(30.06.2016\)](#)
- [Puidukontrollmõõtja Meelis Karja ametijuhend \(19.09.2016\)](#)
- [Protsessiskeem „Puidumõõtmine ja hindamine“ PT 4](#)
- [Protsessiskeem „Mitte vastava toote korrigeerivad tegevused“ MM 2.2](#)
- [Protsessiskeem „Veo korraldamine“ MM 3.1](#)
- [„RMK protsessijuhtimise eeskiri“ kinnitatud juhatusel 18.04.2017 otsusega nr 1-32/38\)](#)
- [Puiduturustusvaldkonna protsessiriskide hindamine \(30.03.2017\)](#)
- [„RMK tarkvarasüsteemide peakasutajate määramise kord“ ja „peakasutaja rolli kirjeldus“ kinnitatud juhatusel 02.02.2012.a otsusega nr 1-32/17](#)